

2026. márciusi mérnök évfordulók, emlénapok + **programok**

1. – 100 éve nyílt a pesti Corvin Áruház

Budapesten, a Blaha Lujza tér déli oldalán, az EMKE szállóval szemben 1926. március 1-én megnyitotta kapuit a Corvin Áruház. Reiss Zoltán (1877-1945) építész, a Budapesti Mérnöki Kamara tagja tervei alapján elkészült áruház a központi fekvésével széles vásárlóközönséget vonzott. Látszólag egyemeletes homlokzat valójában négy emeletet rejtett maga mögött, melynek ablakai négy emelet magasságban összefüggtek, és ezeket alig észrevehető fabetétek választották el. Bejárat mögött kétszintes, üvegtetős csarnokrész fogadta a vásárlókat. A belső tereket és felületeket Beck Ötvös Fülöp (1873-1945) és Pongrácz Szigfrid (1872-1929) szobrászok munkái díszítették. A látogatók nemcsak vásárlási célból látogatták az áruházat: volt benne vendéglő, kávéház, menetjegyiroda és gyorsfényképészet is, így a vásárlás egyben szórakozás is volt. Divatbemutatókat és képzőművészeti kiállításokat is rendeztek a palotaszerű épületben. Megjelenésével a Blaha Lujza tér a főváros egyik legforgalmasabb kereszteződésévé vált. Nagy sikernek örvendett az 1931-ben üzembehelyezett mozgólépcső, amely az első és sokáig egyetlen ilyen szerkezet volt az országban.

2. – **Építési szakmai továbbképzés**

A BPMK „Műszaki szabályozás a magasépítésben – Minőség biztosítása főképpen a felelős műszaki vezetők FMV (MV-É) és műszaki ellenőrök (ME-É) tevékenységéhez kapcsolódóan” címmel március 2-án rendez ONLINE építési szakmai továbbképzést. Bővebb infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

2. – 160 éve született Gállik István Dömötör mérnök

Budapesten, 1866. március 2-án született Gállik István Dömötör (1866-1945) hídépítő mérnök. 1888-ban kapott oklevelet a Műegyetemen. 1888-1890 közt tanársegéd Kherndl Antal (1842-1919) műegyetemi tanár mellett, majd a földművelésügyi minisztériumban a vízrajzi osztály mérnöke. 1892 után a kereskedelemügyi minisztérium hídépítési osztályának munkatársa, majd 1918-tól 1925-ig vezetője volt. Kereskedelemügyi helyettes államtitkárként vonult nyugalomba. Részt vett a budapesti Duna-hidak szerkezeti részének tervezésében, ezek építésében, valamint a Tisza-hidak és a budapesti Lánchíd újjáépítésében. Szakirodalmi munkásságában a hídépítéstan kérdései mellett elsősorban vas és acélszerkezeti anyagok szilárdsági vizsgálatának kérdéseivel foglalkozott.

2. – 210 éve született Faller Gusztáv mérnök

Gölnicbányán, 1816. március 2-án született Faller Gusztáv (1816-1881) bányamérnök. Selmecbányán szerzett bányamérnöki és erdési oklevelet. Egy ideig Bécsben hallgatott geológiát, majd 1843-1846-ban a bányaművelés-bányamérés-bányagéptan tanszék oktatója, 1855-1870 között tanára, illetve vezetője volt. A szélaknai kincstári bányászatnál bányatisztviselőként is tevékenykedett, nyugdíjba vonulása után a jászói apátság bánya-, erdő- és jószágügyi tanácsosa lett. A híres selmeci tanárdinasztiák egyikének alapítója volt. Fia, Faller Károly (1857-1913) ismert fémkohómérnök és szintén tudós tanár volt. Faller Gusztáv szakértői munkái egyikeként 1846-tól a selmecbánya-szélaknai bányavidéket tanulmányozta, Erdélyben a kolozsvári bányakerületben fekvő kincstári bányaművek állapotát mérte fel. Ő állította össze 1871-ben a selmeci

bányászati és erdészeti akadémia fennállásának 100. évfordulója (1770-1870) tiszteletére készült könyvet. Posztumusz munkájaként jelent meg 1888-ban a vas geológiájáról szóló szakkönyve.

3. – 100 éve született Szikora György mérnök

Kiskunmajsán, 1926. március 3-án született Szikora György (1926-1966) gépészmérnök. Molnársegéd volt a Kiskunmajsai Gőzmalomban (1940-44), Mihálydon (1945), Dömsödön (1946) és a Ferencvárosi Malomban (1947). 1948-tól lett Malomszerelő és Gépjavító Vállalat műszaki rajzolója, 1949-től a malmi létesítmények tervezője. A BME-en 1954-ben szerzett gépészmérnöki oklevelet. 1955-től lett az Élelmiszeripari Tervező Intézetben a gépszerkesztő osztály, majd a létesítménytervező osztály vezetője. Ő tervezte néhány ma is működő malmunkat, részt vett a hazai malomtervezési módszer kidolgozásában. Úttörő munkát végzett a keveréktakarmány-gyártás technológiáinak hazai kifejlesztésében.

4. – 100 éve született Klement Zoltán mérnök

Budapesten, 1926. március 4-én született Klement Zoltán (1926-2005) agrármérnök. 1953-ban a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen kapta a diplomáját. Még ennek megszerzése előtt az MTA Növényvédelmi Kutatóintézetéhez került. 1975-ben lett az intézet Kóréletani Osztály vezetője. 1985-ben kutatóprofesszori megbízást kapott a Növénykórtani Osztályon. 1987-ben a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemen egyetemi tanárrá nevezték ki. 1964-1965-ben Ford-ösztöndíjas a Missouri Egyetemen. 1974-ben az olaszországi Bari Egyetem vendégkutatója, valamint több alkalommal a göttingeni Georg-August Egyetem Növénypatológiai és Növényvédelmi Intézetében professzor volt. A növények baktériumos betegségeivel foglalkozott, a hazai fitobakteriológiai kutatások elindítója és iskolateremtője. Nevéhez fűződik a kajszi-gutaütés kóroktanának feltárása és a betegség elleni védekezés kidolgozása, az ún. korai indukált rezisztencia első leírása, ill. a növények baktériumokkal szembeni hiperszenzitív védekezési reakciójának elemzése és tisztázása. Számos új, korszerű diagnosztikai módszert dolgozott ki. 1985-től az MTA levelező, 1993-tól rendes tagja volt.

6. – 140 éve született Pávai-Vajna Ferenc geológus

Az erdélyi Csongván, 1886. március 6-án született Pávai-Vajna Ferenc (1886-1964) geológus, a hazai kőolaj- és földgázkutatás, a hévízkutatás és a geotermikus energia hasznosításának egyik úttörője. Egyetemi tanulmányai befejeztével 1910-ben a geológia doktora, 1911-ben a selmecbányai akadémián Böckh Hugó (1874-1931) geológus mellett tanársegéd az ásvány-földtan-teleptani tanszéken. 1912-1914-ben az erdélyi, 1915-1918 között a horvátországi, majd 1918-tól a dunántúli szénhidrogén-kutatásokban volt jelentős szerepe. 1930-ban a Földtani Intézet főgeológusa 1944-ig. Munkássága elsősorban a tektonika, a kőolajföldtan és a vízföldtan területére terjedt ki; a hazai kőolaj- és földgázkutatás egyik úttörője volt. Nevéhez fűződik több jelentős gyógy- és hévíz feltárása is (Szeged, Hajdúszoboszló, Karcag, Debrecen, Szolnok). Élete végén főként a hévizekből nyerhető geotermikus energia hasznosításának kérdései foglalkoztatták. Javaslataira létesültek az alföldi hévízkutak mellett az első hévizekkel fűtött kertészetek.

6. – 170 éve nyitották meg a gyalogosforgalomnak a budai Váralagutat

A budapesti Várhegy-alagút vagy budai Váralagút a Széchenyi láncpárta budai hídfőjét (Clack Ádám tér) Krisztinavárossal összekötő 350 méter hosszú alagút. Szükségességét gróf Széchenyi István (1791-1860) vetette fel, Ürményi József (1807-1880) zalai főispán 1852-ben társulatot hozott létre a megépítésére. Clark

Ádám (1811-1866) skót mérnök tervei alapján 1853. február 10-én kezdődött a Várhegy alatt vezető alagút építése. 1856. március 6-án a gyalogosforgalom számára megnyitották a budai Váralagutat. A járművek 1857-től vehették igénybe, a közúti alagút használatáért 1918-ig díjat kellett fizetni.

7. – 125 éve született Vastagh Gábor mérnök

Szentendrén, 1899. március 7-én született Vastagh Gábor (1899-1987) vegyész-mérnök. Oklevelét a pesti Műegyetemen 1924-ben szerezte, ahol 1926-1927-ben tanársegéd volt az élelmiszer-kémiai tanszéken. 1927-től az Országos Közegészségügyi Intézet munkatársa, 1948-tól igazgatója, 1958-tól főigazgató helyettes volt. 1968-tól az Országos Gyógyszerészeti Intézet igazgatója. Kutatási területe a gyógyszer-analitika. Munkássága jelentősen hozzájárult a gyógyszerellenőrzés korszerű módszereinek kifejlesztéséhez. Behatóan foglalkozott a vitaminokkal. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Kémiai Albizottságának és az Izotóp Munkacsoportnak is elnöke volt.

8. – 130 éve született Mihályi Zoltán Károly mérnök

Tamásiban, 1896. március 8-án született Mihályi Zoltán Károly (1896-1970) erdőmérnök, szakíró. 1921-ben a soproni akadémián kapta az oklevelét. 1923-tól a somogyzobi erdőgazdaság vezetője volt. 1927-ben az erdőmérnöki főiskola erdőműveléstani tanszékén tanársegédként dolgozott. Közben Magyar Ornithologusok Szövetségének és a Hubertusz Vadászati Védőegyesületnek titkára volt. 1936-tól Budapesten az Országos Erdészeti Egyesület titkára volt. 1938-1944-ig az Erdészeti Lapokat szerkesztette. 1944-től katona, a hadifogságból 1947-ben tért haza. 1948-tól a Magyar Állami Erdészet Központi Igazgatóságánál, 1949-től az Erdőközpont erdészeti dokumentációs osztályán, 1950-től 1954-ig a Mezőgazdasági Dokumentációs Központnál, majd hosszabb ideig az Akadémiai Kiadónál szerkesztette az Agrárirodalmi Tájékoztatót, a Magyar Agrárirodalmi Szemle Erdészeti rovatát. Közreműködött több szótár munkálataiban.

9. – 110 éve született Szőkefalvi-Nagy Zoltán kémikus

Kolozsváron, 1916. március 9-én született Szőkefalvi-Nagy Zoltán (1916-1980) kémikus, főiskolai tanár, a Nemzetközi Tudománytörténeti Akadémia tagja. A szegedi Tudományegyetemen szerzett diplomát, ezt követően a szegedi, majd a kolozsvári egyetemen tanított, az utóbbi helyen szerzett doktorátust. 1949-től a keszthelyi gimnázium igazgatója, 1952-től az Egri Tanárképző Főiskola tanára, 1960-tól professzora. A régi magyarországi kémiai tanszékek történetének alapos feldolgozója, a vegytani szaknyelv kutatója volt. Foglalkozott az erdélyi és a magyarországi gyógyvizek történeti feltárásával is. 1972-ben jelent meg alapvető monográfiája a kémia hazai történetének 1850 előtti időszakáról.

11. – Közlekedési kamarai szakmai továbbképzés

A BPMK „Település- és területfejlesztés közlekedési feltételei és hatásai” címmel március 11-én rendez ONLINE közlekedési szakmai továbbképzést. Bővebb infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

11-12. – Energetikai, elektrotechnikai és épületgépészeti továbbképzés

Association of Energy Engineers Magyar Tagozat, az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület és az Energetikai Szakkollégium március 11-2. között Szegeden rendezi a Klímaváltozás – Energiatudatosság – Energiahatékonyság című KLENEN konferenciát, mely lehetőséget nyújt az energetikai, elektrotechnikai és épületgépészeti területen dolgozók számára szakmai továbbképzésre. Infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

12. – Elektrotechnikai kamarai továbbképzés

A Budapesti és Pest vármegyei Mérnöki Kamara „Gyengeáramú rendszerek I.” címmel március 12-én rendez ONLINE szakmai továbbképzést. Bővebb infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

11. – 140 éve született Tomits Iván mérnök-fizikus

Budapesten, 1886. március 11-én született Tomits Iván (1886-1953) fizikus, postamérnök. Tanulmányait a budapesti tudományegyetem matematika-fizika szakán végezte. Már Eötvös Loránd (1848-1919) kísérleti fizikus is felfigyelt rá az egyetemen. 1913-ban summa cum laude minősítéssel doktorált a hőmérsékleti sugárzás témaköréből. Ugyanez évben a Posta Kísérleti Állomásra került, 1920-tól az Állomás elektromos osztályát vezette. 1924-41 között a műegyetemen a táviró-távbeszélőtechnika meghívott előadója volt. Mint kutató főleg a távkábel- és légvezetékes áramkörök átviteltechnikai és fenntartási kérdésével, továbbá gyengeáramú vezetékek erősáramú befolyásolásának problémáival foglalkozott. Az ő irányításával helyezték üzembe az első hazai vivőfrekvenciás távbeszélő-összeköttetéseket a Budapest – Győr – Szombathely vonalon. Jelentős szerepe volt a Budapest – Bécs és a Budapest – Szeged közötti távbeszélő kábel megteremtésében. Számos műszer kifejlesztését irányította.

13. – 120 éve született Horváthy Lóránt mérnök

Kisbéren, 1906. március 13-án született Horváthy Lóránt (1906-1979) bányamérnök, szakíró. Több mint két évtizedes bányamentői munkásságának tapasztalatait alapvető műben (Bányamentés Budapest, 1952.) összegezte. Gazdag termelési tapasztalatait számos szakcikkben rögzítette.

15. – 125 éve született Ladányi Antal mérnök

Budapesten, 1901. március 15-én született Ladányi Antal (1901-1978) építészmérnök. A Műegyetemen 1930-ban kapott építészmérnöki oklevelet. Még hallgató korában, 1922-ben lett a Műegyetemi Könyvtár dolgozója, 1931-32-ben emellett tanársegéd az út és vasútépítéstani tanszéken. 1937-től a könyvtár helyettes vezetője. A 30-as évek végétől kiépítette az ETO (Egyetemes Tizedes Osztályozás) szerinti szakkatalógust. 1949-ben kezdeményezte a gyűjtőkör pontos elhatárolását a Műegyetemi Könyvtár és a Technológiai Könyvtár között. 1951-57-ben a könyvtár igazgató-helyettese, 1957-től 1963-ig, nyugdíjazásáig igazgatója. Az ötvenes évek végén kiépítette a hálózati és módszertani osztályt a műszaki felsőoktatási könyvtárhálózat összefogására. Az Országos Osztályozó Bizottság tagjaként közreműködött az ETO hivatalos kiadásában.

18. – Vízgazdálkodási kamarai szakmai továbbképzés

A BPMK „Területi vízgazdálkodás hatékonyságának növelése innoatív technológiákkal” címmel március 18-án rendez ONLINE szakmai továbbképzést. Bővebb infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

18. – 125 éve született Tuzson Pál mérnök

Zernestben, 1901. március 18-án született Tuzson Pál (1901-1959) vegyészmérnök. Oklevelét 1924-ben a pesti Műegyetemen kapta. 1928-1939 között Zechmeister László (1889-1972) vegyészprofesszor mellett tanársegéd a pécsi tudományegyetem Orvoscémiai Intézetében. Kiemelkedőek a karotinoidek reverzibilis izomerizálására vonatkozó kísérletei. 1937-ben a Pécsi Tudományegyetem magántanárrá képesítette. A 30-as évek végétől gyógyszeripari kérdésekkel kezdett foglalkozni s különböző Budapesti és kolozsvári gyógyszervegyészeti üzemek kutatólaboratóriumában működött. 1953-ban megszervezte a Gyógyszeripari

Kutató Intézet növénykémiái osztályát, melyet haláláig vezetett. Számos eljárást dolgozott ki a szívre ható glükozidok, rauwolfia alkaloidok stb. előállítására. Utolsó éveinek legfontosabb eredményeit a Solanum alkaloidok kutatása terén érte el, mellyel megteremtette a szteroid hormongyártás alapjait.

19. – 125 éve született Zombory László mérnök

Sárospatakon, 1901. március 3-án született Zombory László (1901-1984) vegyész mérnök. A budapesti Műegyetemen 1924-ben kapott oklevelet. 1924-28 között a Szegedi Tudományegyetemen volt tanársegéd. 1928-30-ban a bécsi Collegium Hungaricum ösztöndíjasaként a Technische Hochschule mikroanalitikai laboratóriumában dolgozott. 1931-től 1938-ig a Magyar Nemzeti Múzeum Ásványkémiái Laboratórium munkatársa volt. 1938-41 között az Ár-Kormánybiztosság főrevizora. 1941-45-ben az új pesti Lázár és Ofner Vegyészeti- és Növényolajgyár ügyvezető igazgatója volt. 1945-48-ban a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.-nek előbb vállalatvezetője, majd adminisztratív igazgatója, államosítása után 1948-50-ben pedig főosztályvezető lett. 1950-től 1967-ig, nyugdíjazásáig a Fémipari Kutató Intézetben (FKI) a Vegyészeti Laboratórium vezetője, majd a Dokumentációs Osztály helyettes vezetője volt. Szerkesztette a Fémipari Kutató Intézet Közleményei című tanulmány sorozatot (1959-67), 1967-től pedig az ALUTERV-FKI Műszaki Tudományos Információs Osztályán szerkesztette az Alumíniumipari Szakirodalmi Tájékoztató c. folyóiratot. 1963-71 között Szegeden metallurgia tárgyából tartott előadásokat, 1965-ben címzetes egyetemi tanárnak nevezték ki. Tevékenysége az analitikai kémiához, a színesfémkohászatához kapcsolódik. Szorgalmazta a műszeres analitikai módszerek fejlesztését a timföld- és alumíniumipari vizsgálatoknál.

20. – 100 éves a modern televíziós rendszer magyar szabadalma

Londonban, 1926. január 26-án John L. Baird (1888-1946) skót villamosmérnök, a televíziós műsorszórás egyik úttörője bemutatta az első mozgó képeket megjelenítő TV-t. A képjel fogadására, majd továbbítására Paul Nipkow (1860-1940) német mérnök, feltaláló lemezeit használta, ami később elavult technika lett. Tőle függetlenül, 1926. március 20-án, Tihanyi Kálmán (1897-1947) magyar fizikus, villamosmérnök a budapesti szabadalmi kérelmében részletesen leírta a töltéstárolás elvét megvalósító, teljesen elektronikus, nagy felbontású televíziós rendszert, így pár év múlva megszületett a XX. század legnagyobb találmányaként tartott televízió kivirágzását lehetővé tevő eszköz, a kamerák legfontosabb alkatrésze, az ikonoszóóp. Az új televízió alapelveit és számos kivitelezési módját 1926-ban benyújtott magyar szabadalmi bejelentésében dolgozta ki, katódsugárcsövet alkalmazva mind a kamera céljára, mind pedig vevőcsőként. Elgondolásait később továbbfejlesztve, két új szabadalmi leírásban foglalta össze, majd 1928-ban szabadalmazta többek közt Magyarországon, Németországban, Angliában, Franciaországban és az USA-ban. Az amerikai Radio Corporation (RCA) a szabadalmak angliai és franciaországi közzétételét követően, 1930 nyarán kereste meg, és 1931-ben kezdték meg ezek alapján a képfelbontócső laboratóriumi kidolgozását. Tihanyi Kálmán szabadalmait később megvásárolták. Az új kameracső első igazán sikeres példányai néhány hónapon belül megszülettek és ekkor dőlt el, hogy a készüléket majd ikonoszóóp néven fogják forgalmazni. Ennek a nagyrészt Tihanyi 1928-as szabadalmi alapján továbbfejlesztett változatai képi ikonoszóóp, orthikon, képorthikon és vidikon néven ismertek. Ezek közös alapvető jellemzője, hogy a töltésfelhalmozás, illetve -tárolás elvén működnek. 2001. szeptember 4-én az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és

Kulturális Szervezete (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO) beiktatta Tihanyi Kálmán 1926-os szabadalmi bejelentésének iratait azon egyetemes jelentőséggel bíró dokumentumok közé, amelyeket szellemi világörökségként jegyeznek *A világ emlékezete* programban.

22. – 125 éve kapott engedélyt doktori cím adományozására a Műegyetem

Ferenc József uralkodó 1901. március 22-én ruházta fel a magyar királyi József Műegyetemet a doktorrá avatás jogával. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1901. évi 31.649 számú rendelete alapján, a Műegyetemen kidolgozták a „Szabályzat a műszaki doktori cím megszerzéséről” című dokumentumot, melyet a király 1901. április 28-án jóváhagyott. Ennek 1. §-a szerint „*A m. kir. József Műegyetemen az építész, gépészmérnöki, mérnöki és vegyészeti szakosztályokban előadott műszaki tudományörök szerint oly végzett hallgatókat, akik a m. kir. József Műegyetemtől oklevelet kaptak, szigorú vizsgálat alapján műszaki doktorrá képesít*”. A korabeli rendelkezés tartalmazta a szigorlatok tárgyait és az értekezés követelményeit, valamint intézkedett a tiszteletbeli műszaki doktori cím adományozásának és a külföldi műszaki doktori oklevelek honosításának feltételeiről is. Az első, 1902. január 16-án felavatott műszaki doktor Zielinski Szilárd professzor lett. Egyetemi doktori értekezésének tárgya Budapest forgalmi viszonyainak rendezése és a központi fővasút terve volt, amelyet Hajós György: Zielinski Szilárd címet viselő könyve ismertet.

25-27. – Budapesti építőipari szakkiállítás és szakmai képzések

A CONSTRUMA szakkiállítás március 25-27. között várja a látogatókat a HUNGEXPO Kongresszusi és Kiállítási Központban. A BPMK március 25-ei „Az épületenergetikai tanúsítás értéknövelő szerepe” című épületgépészeti és energetikai tanúsítói képzése, a március 26-ai építési szakmai képzése és a március 27-ei tűzvédelmi, tartószerkezeti és építési képzése regisztrációhoz kötött. Bővebb infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

29. – 210 éve született Korizmic László mérnök

Aggszentpéterpusztán, 1816. március 29-én született Korizmic László (1816-1886) mérnök, mezőgazdász, agrárszakíró és lapalapító. 1837-ben kapta oklevelét a pesti mérnöki intézetben. 1838-tól Esterházy herceg uradalmaiban volt mérnök, 1841-1848-ban a lévai gazdaság főmérnöke. Itt 1845-1846-ban hazánkban elsőként valósította meg a rétöntözést. 1848-ban földművelésügyi minisztériumi titkár, az úrbéri pátens végrehajtási munkáinak vezetője volt. 1849 elején meg alapította a Gazdasági Lapokat. 1850-1857-ben az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (OMGE) egyik vezetője, 1857-től haláláig alelnöke. Részt vett a Földhitel-intézet alapításában. 1868-tól haláláig kormánypárti országgyűlési képviselő volt. A korszerű talajművelés hazai úttörője volt. 1858-tól lett a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja.

31. – 225 éve tette le esküjét Dégen Jakab, Pest város első mérnöke

A budai tanács 1792-ben a Kamarához intézett felterjesztésében kérte, hogy adassék meg számára a városi pénztár terhére rendes évi fizetéssel alkalmazott mérnök (peculiaris geometra) felfogadásának lehetősége. Indokolásul felhozta, hogy a felmérési kérdések tisztázását, egyszer s mindenkorra és közmegelégedésre való elintézését az időleges, alkalmoszerű megbízások helyett rendszeres mérnöki állás megszervezése útján lehet remélni. Anyagi szempontból évi 150 Ft illetményt irányzott elő a tanács a mérnök számára. A kamara 1793. március 13-án kelt rendelkezésével járult hozzá a tanács kérésének teljesítéséhez, és elrendelte Buda város állandó mérnöki állásának megszervezését. Az új állásra az Institutumot (pesti Mérnöki Intézet) 1789-

ben végzett Hainits (Hanisch) Frigyes mérnököt nevezték ki 1794-ben. Pesten az állandó mérnöki állás megszervezésének közvetlen oka – Budához hasonlóan – egy, a város érdeklődésének homlokterében álló kérdés volt: a városszabályozás és városrendezés kérdése, mely a városterület egyre nagyobb kiterjedése és rohamos fejlődése következtében vált időszerűvé. A Kamara 1800 augusztusában elrendelte a városi mérnöki állás megszervezését. A mérnöki utasítás szerint a mérnöknek részt kell vennie a gazdasági bizottság ülésein, felügyelnie kell az utak, utcák, csatornák és töltések állapotára, ezek karbantartására vonatkozóan javaslatokat kell tennie s általában kézben kell tartania az összes folyamatban levő műszaki munkálatok irányítását. Fizetését évi 300 Ft-ban állapították meg. A város első mérnökévé a pesti születésű, akkor Temes vármegyei mérnököt, Dégen Jakab (1760-1823) nevezték ki, aki az Institutumban végezte tanulmányait. 1801. március 31-én tette le a hivatali esküt, és később a városi mérnöki hivatal vezetője lett.

31. – 130 éve született Barna János mérnök

Mádon, 1896. március 31-én született Barna János (1896-1986) vegyészmérnök. 1914-ben érettségizett Kassán, majd 1918-ban a budapesti műegyetemen vegyészmérnöki oklevelet szerzett. 1919-1949 között a Magyar Posta szolgálatában állt, a Posta Kísérleti Állomáson dolgozott, mint postafőmérnök, posta műszaki tanácsos és 1941-től mint műszaki igazgató. A posta által felhasznált anyagok minőségének ellenőrzésével foglalkozott, majd részt vett egy forgóhengeres viszkóziméter megszerkesztésében. Itt kötött barátságot a későbbi Nobel-díjassal, Békésy György fizikussal, aki az ő támogatásával került 1946-ban a stockholmi Karolinska Intézetbe. 1950–51-ben a Vegyes-bányászati Vállalat laboratóriumvezetője. 1951-től a Bányászati Kutató Intézet tudományos munkatársa, majd főmunkatársa 1969-ig, nyugdíjazásáig; ezt követően 1977-ig tudományos tanácsadó. Az utóbbi helyen a hazai betonitok ipari hasznosításának problémáival foglalkozott, s e témában számos tanulmányt tett közzé hazai és külföldi szaklapokban. Tagja volt az Országos Találmányi Hivatal Betonit Bizottságának.

31. – Közlekedési kamarai szakmai továbbképzés

A Budapesti és Pest vármegyei Mérnöki Kamara „Akadálymentes közlekedés” címmel március 31-én rendez ONLINE szakmai továbbképzést. Bővebb infó: <https://bpmkkepzések.hu/>

Felhasznált irodalom:

- *MMK Történeti (Bizottság) Munkacsoport: Magyar mérnökök évfordulói 2026-ban*
Internet: mmk.hu/kamarai/historia
- *Évfordulóink a műszaki és természettudományokban*
MTESZ Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága sorozatának egyes kötetei
- *História – Tudosnaptár - Természettudósokhoz kapcsolódó évfordulók*
Internet: tudosnaptar.kfki.hu/historia
- *Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) Informatikatörténeti Fórum*
Internet: itf.njszt.hu
- *Dr. Hajtó Ödön: A mérnöki hivatásért*
2021. – Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara

- Nagy Ferenc szerk.: **Magyar tudóslexikon A-tól Zs-ig**
1997. – BETTER – MTESZ – OMIKK
- Kenyeres Ágnes szerk.: **Magyar Életrajzi Lexikon I-IV. 1967-1990.** – Akadémiai Kiadó
Internet: arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/
- **Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH)** és
a jogelőd **Magyar Szabadalmi Hivatal (MSZH)** kiadványai
- **Mérmű Újság (MÚ)** és **MÚ Online História** rovat (Magyar Mérmű Kamara)
Internet: mernokvagyok.hu és mernokvagyok.hu/blog/category/historia
- **Mérműki évfordulók, emlénapok és programok** - 2014. január 1-től havi bontásban
Internet: mmk.hu/kamarai/historia
- **EMT Tudomány- és Technikatörténeti Konferenciák kiadványai**
(Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság) Internet: ttk.emt.ro
- Fejér László szerk.: **Vizeink Krónikája** (Vízügyi múzeum 2001.)
Internet: library.hungaricana.hu/hu/view/VizugyiKonyvek_067/?pg=0&layout=s
- **A Magyar Hidrológiai Társaság kitiüntetettjei 1917-2017 között** (MHT, 2019.)
Internet: hidrologia.hu/mht/letoltes/LEXIKON_WEB.pdf
- Kozák Péter író, szerk.: © **Névpont, 2022.** Nemzeti életrajzi adatbázis, virtuális sírkert
Internet: nevpont.hu/
- Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár: **Magyar Tudós Tárlat – életrajzok**
Internet: mezogazdasagikonyvtar.hu/a-gyujtemeny/elektronikus-forrasok/magyar-tudostarlat-eletrajzok
- Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ: **Események / Évfordulók rovat**
Internet: memmdk.hu/esemenyek
- **Egyéb szakmai életrajzok és műszaki források**

Készítette: Sipos László József villamosmérnök, minőségügyi szakmérnök
Magyar Mérmű Kamara (MMK) Történeti (Bizottság) Munkacsoport tagja